

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. augusztus 21.
(OR. en)

12373/23

COASI 154
ASIE 77
CFSP/PESC 1157
PE 97
WTO 126
COHOM 179
ECOFIN 826
MACAO 1

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. augusztus 18.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	JOIN(2023) 29 final
Tárgy:	KÖZÖS JELENTÉS AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK – Makaó különleges közigazgatási terület: 2022. évi éves jelentés

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a JOIN(2023) 29 final számú dokumentumot.

Melléklet: JOIN(2023) 29 final

AZ UNIÓ KÜLÜGYI ÉS
BIZTONSÁGPOLITIKAI
FŐKÉPVISELŐJE

Brüsszel, 2023.8.18.
JOIN(2023) 29 final

KÖZÖS JELENTÉS AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

Makaó különleges közigazgatási terület

2022. évi éves jelentés

KÖZÖS JELENTÉS AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

MAKAÓ KÜLÖNLEGES KÖZIGAZGATÁSI TERÜLET

2022. ÉVI ÉVES JELENTÉS

Összefoglaló

Azóta, hogy Makaó 1999-ben visszakerült a Kínai Népköztársasághoz, az Európai Unió és tagállamai szoroson nyomon követik a Kínai Népköztársaság Makaói Különleges Közigazgatási Területén (a továbbiakban: a Makaói KKT) az „egy ország, két rendszer” elv keretében végbemenő politikai és gazdasági fejleményeket. Az EU támogatja ezt az elvet és végrehajtását az alaptörvény értelmében, amelynek célja, hogy Makaón az életmód, a jogállamiság, valamint az alapvető jogok és szabadságok védelme 2049-ig változatlan maradjon.

Ez a 2022. évre vonatkozó éves jelentés összhangban van az Európai Parlamentnek 1999-ben tett kötelezettségvállalással.

Makaónak a nemzeti fejlesztési tervbe való integrációja 2022-ben felgyorsult. Kormánya folytatta a nemzetbiztonság védelméről szóló törvény módosítását, ily módon potenciálisan aláásva az alaptörvényben rögzített politikai és alapvető szabadságokat. December 15-én a Törvényhozó Nemzetgyűlés első olvasatban egyhangúlag elfogadta a törvényjavaslatot.

A nagy fokú makaói autonómia, valamint a legalább 2049-ig védeni kívánt jogok és szabadságok eróziója 2022-ben is folytatódott.

Ezt az évet a Covid19-hez kapcsolódó szigorú közösségi és utazási korlátozások jellemezték, amelyek elszigetelték Makaót a világ többi részétől. Februárban Makaó enyhítette a szárazföldi Kínából érkező utazók utazási korlátozásait azzal a céllal, hogy lehetővé tegye a kínai turizmusra nagymértékben támaszkodó gazdaság fellendülését.

2022-ben drasztikus változás következett be a szerencsejáték-környezetben: Alvin Chau, a „junketek” szervezésével foglalkozó legnagyobb kaszinóüzemeltető cég¹ elnökének pere, valamint egy szerencsejátékról szóló új törvény elfogadása.

A pekingi központi kormány irányítása alatt álló fő fejlesztési stratégiákat továbbra is a gazdasági diverzifikáció, a „Tágabb Öböl Térségébe” való

¹ A kaszinó világában a „junket” egy rövid távú utazási program, amelyet egy kaszinóüzemeltető és szerencsejáték-szervező kezdeményez azzal a céllal, hogy nagy vagyonnal rendelkező játékosokat vonzzon Makaóba, nagyrészt a szárazföldi Kínából.

integráció, valamint a Hengqinben található Kuangtung–Makaó mélyreható együttműködési övezet fejlesztése jelentik.

2022 első három negyedében Makaó GDP-je 27,8 %-kal, 130,3 milliárd makaói patacára (MOP) (15,6 milliárd EUR) csökkent, ami 61 %-kal alacsonyabb, mint 2019-ben (a világjárvány előtti időszakban). A munkaerőpiac jól működött, és a kormány továbbra is nyújtott a Covid19-járvány hatásainak ellensúlyozását célzó támogató intézkedéseket a lakosság és a vállalatok számára.

A Covid19-hez kapcsolódó utazási korlátozások – többek között a kéthetes szállodai karantén – továbbra is megakadályozták az uniós hivatal tisztviselőinek makaói látogatását vagy ott rendezvények lebonyolítását, gátolva ezzel tevékenységüket és korlátozva a kormánytisztviselőkkal, a civil társadalommal, a vállalatokkal és más érdekelt felekkel való kapcsolatukat. Az utazási korlátozások továbbá akadályozták az uniós polgárok számára a konzulátus elérhetőségét Makaóban, valamint a portugál állampolgárok számára Hongkongban.

I. Politikai, jogi és társadalmi fejlemények

Mivel a 2021. évi törvényhozó nemzetgyűlési választásokat megelőzően 21 jelöltet kizártak, az ellenzék már nem képviselteti magát a Nemzetgyűlésben. A Nemzetgyűlés tevékenységi jelentésének közzétételekor ugyanakkor az elnök kijelentette, hogy a testület hatékonysága „jelentős mértékben nőtt”.

Decemberben Makaó a 15 lehetséges jelölből 12 küldöttet választott meg az Országos Népi Gyűlésbe (ONGY). A megválasztott küldöttek közül kilenc az ONGY egykori tagja, beleértve a Nemzetgyűlés elnökét is.

A **Makaói Ügyvédi Szövetség** vezetőjévé Vong Hin Fait, a Törvényhozó Nemzetgyűlés és a Kínai Országos Népi Gyűlés tagját választották.

A makaói **Tajpej Gazdasági és Kulturális Hivatal** folytatta működését. Októberben az Anyaországi Ügyek Tanácsának tajvani minisztere megerősítette, hogy Makaó három tajvani képviselőnek vízumhosszabbítást engedélyezett a Makaói KKT-n, miután diplomáciai ellentmondást váltott ki Makaónak azzal a kérésével kapcsolatban, hogy a képviselők írják alá az „egy Kínára vonatkozó ígéretet”, elismerve Tajvant Kína részének. Makaó továbbra is működtet gazdasági és kulturális hivatalt Tajvanon.

2022. április 10-én a **Kína és a portugál nyelvű országok közötti Gazdasági és Kereskedelmi Együtműködési Fórum (Makaói Fórum)** rendkívüli miniszteri konferenciát tartott a Kína és a portugál nyelvű országok közötti gazdasági és kereskedelmi együttműködésről. Li Ko-csiang kínai miniszterelnök online nyitóbeszédet tartott, amelyben Kína és a portugál nyelvű országok közötti fokozott együttműködésre, valamint a makaói járvány megelőzéssel foglalkozó kommunikációs központ létrehozására szólított fel.

A Covid19-cel kapcsolatos szakpolitikák hatása

Makaó végrehajtotta a kontinentális Kína „**dinamikus zéró Covid19-stratégiáját**”. Januárban Makaó kétéhetes tilalmat rendelt el a kontinentális Kínán kívülről érkező utasszállító járatokra, miután három pozitív esetet azonosított az utazók körében. Szeptember 1-jén Makaó újra megnyitotta határait a külvilág felé, lehetővé téve 41 ország állampolgárai számára, hogy az egészségügyi hatóságok előzetes jóváhagyása nélkül léphessenek be a területre. A kontinentális Kína területén kívülről érkező utazók számára továbbra is érvényben maradt a szállodai karantén. A karantén időtartama az év eleji 21 napról év végéig fokozatosan 5 napra csökkent. Július 11. és július 23. között szigorú lezárást hajtottak végre. A kormány a helyi járvány különböző szakaszaiban többkörös PCR-tesztek és antigén gyorsesztek elvégzésére kötelezte a lakosokat. Egy tesztelési kampány konkrét külföldi állampolgárokat célt meg, különösen a filippínókat, akiket gyakran háztartási alkalmazottként foglalkoztatnak².

A szigorú karanténkövetelmények miatt a Makaón akkreditált hongkongi diplomaták számára nem lehetett biztosítani a konzulátus elérhetőségét.

A Statisztikai és Népszámláló Hivatal szerint a népesség 2022-ben 672 800-ra csökkent³. A külföldi munkavállalók és a Makaóban lakóhellyel rendelkező európai polgárok száma egyaránt csökkent.

Jogalkotási fejlemények

2022-ben két fő jogalkotási fejlemény történt. Az első a szerencsejátékokról szóló módosított törvény⁴, amelynek célja a kaszinóüzemeltetés és különösen a kaszinójáték-üzemeltetők feletti hatósági ellenőrzés fokozása. A második a nemzetbiztonsági törvény módosítása, amely az év végén még folyamatban

² <https://www.thestandard.com.hk/breaking-news/section/3/192590/Macau%E2%80%99s-Covid-zero-plan-now-targets-city%E2%80%99s-Filipino-workers>

³ <https://www.dsec.gov.mo/ts/#!/step2/KeyIndicator/en-US/240>

⁴ <https://www.al.gov.mo/pt/law/year/507>

volt. A decemberben első olvasatban elfogadott tervezet jelezte, hogy a törvény korlátozóbb lesz, és igazodni fog Hongkong nemzetbiztonsági törvényéhez⁵.

A kaszinókban VIP-szobákat üzemeltető Alvin Chau játékmágnás nagy horderejű ügye megerősítette a hatóságok elkötelezettségét a szerencsejáték-ágazat ellenőrzésének megerősítése iránt. A bíróság 162 vádpontban – többek között illegális játékok és csalás lehetővé tételével – bűnösnek találta Chau-t, és 2023 januárjában 18 év börtönbüntetésre ítélte. A második legnagyobb kaszinóüzemeltetőt és szerencsejáték-szervezőt, Levo Chant csalás, pénzmosás és bűnszövetkezet működtetése miatt is büntetőeljárás alá vonták⁶. Kínának a korrupció és a pénzmosás ellen folytatott küzdelme összefüggésében Makaó gazdasága várhatóan kevésbé fog függeni a szerencsejátékokkal kapcsolatos tevékenységektől.

Ho Iat Seng kormányzó novemberi politikai beszédében – Hszi Csin-ping főtitkár július 1-jei, a Kínai Kommunista Párt megalapításának 100. évfordulója alkalmából tartott beszédéből idézve – kiemelten kezelte a társadalmi kérdéseket. Bejelentette, hogy a kormány megkezdte a „Sky Eye” néven ismert kiterjedt nyilvános CCTV-rendszer ötödik szakaszát. A civil társadalom tagjai és a demokrácia előmozdításán fáradozó politikusok aggodalmukat fejezték ki a magánélet tiszteletben tartásához és az arcfelismerő technológiák használatához kapcsolódó lehetséges hatások miatt. Júliusban az ENSZ Emberi Jogi Bizottsága ismételten hangot adott ezeknek az aggályoknak⁷.

Politikai beszédében Ho kormányzó a Törvényhozó Nemzetgyűlés választási rendszerének 2023. évi reformjára irányuló tervekre is utalt a „Makaó ügyével foglalkozó hazafiak” elv végrehajtása érdekében.

A kormányzó bejelentette továbbá a **szakszervezeti törvény** elfogadását. Noha az alaptörvény rögzítette a szakszervezetek létrehozásához való jogot, Makaónak nem volt olyan törvénye, amely legalizálná a szakszervezetek létrehozását. 2023 januárjában a Törvényhozó Nemzetgyűlés első olvasatban elfogadta a törvényjavaslatot. A civil társadalom aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy a jogszabály nem tartalmazza a sztrájkjogot, és nem rendelkezik kollektív tárgyalásról.

Nemzetbiztonság

A kormány nagyobb hangsúlyt fektetett a nemzetbiztonságra. December 15-én a Törvényhozó Nemzetgyűlés első olvasatban elfogadta „**A 2/2009. sz. törvény**

⁵ <https://www.al.gov.mo/pt/law/lawcase/553>

⁶ <https://www.thestandard.com.hk/section-news/section/11/249158/18-years-in-jail-for-junket-king>

⁷ https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/SessionDetails1.aspx?SessionID=2572&Lang=en

módosítása – a nemzetbiztonság védelméről szóló törvény⁸ című törvényjavaslatot. E törvény, amelyet először 2009-ben fogadtak el, büntethetővé nyilvánította a Központi Népkormányal szembeni hazaárulást, elszakadást, felforgatást, a lázadást és az államtitkok ellopását, a makaói nemzetbiztonságot veszélyeztető külföldi politikai szervezeteket, valamint a nemzetbiztonság veszélyeztetése érdekében külföldi politikai szervezetekkel összejátszó makaói politikai szervezeteket.

Augusztusban, a konzultáció elindításakor a biztonsági államtitkár kijelentette, hogy a módosítás a nemzetbiztonság ugyanolyan mértékű védelmét teszi majd lehetővé, mint a kontinentális Kína és Hongkong törvényei. A konzultációs dokumentum megállapította, hogy a nemzetbiztonság védelme tekintetében csak „egy ország” felelőssége áll fenn, a „két rendszer” megkülönböztetése nélkül.

A módosított törvény kiterjeszti a meglévő bűncselekmények körét. Az elszakadás bűncselekménye ma már a „nem erőszakos” cselekményeket is magában foglalja, nem csak az „erőszakos és egyéb súlyos jogellenes cselekményeket”. A felforgatás célpontja immár az egész állami rezsím. Az államtitok ellopása szigorúbb büntetéssel sújtható, ha az információ veszélyezteti az ország függetlenségét, egységét és biztonsági érdekeit. Az összejátszás vádjának hatályát a Makaón kívüli szervezetekkel, egyesületekkel és magánszemélyekkel való összejátszásra is kiterjesztették. A módosítás új bűncselekményekkel bővítette a kört, például magánjellegű beszédeket célzó lázadás szítása vagy támogatása. A törvény „elővigyázatossági intézkedései” lehetővé teszik a személyes kommunikáció lehallgatását és ideiglenes kiutazási tilalom elrendelését azon személyekkel szemben, „akik hajlamosak nemzetbiztonságot veszélyeztető bűncselekmény elkövetésére”. Ez túlmutat a hongkongi nemzetbiztonsági törvényben foglalt rendelkezéseken.

A **Makaói Ügyvédi Szövetség** és a **Makaói Szinergia Szövetség** leszögezte, hogy a konkrét módosító záradékokhoz nem lehet megjegyzéseket fűzni, mivel a konzultációs dokumentum nem sorolja fel őket. A **Makaói Újságírók Szövetsége** aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy az egyes bűncselekmények körét egyértelmű jogi fogalommeghatározások nélkül kiterjesztették. A szövetség rámutatott, hogy a felforgatás bűncselekménye eszközként szolgálhat a véleménynyilvánítás szabadságának korlátozására, és érdeklődött, hogy a kormány ad-e majd ki iránymutatásokat.

Jogok, szabadságok és esélyegyenlőség

⁸ <https://www.al.gov.mo/pt/law/lawcase/553>

Júliusban az ENSZ Emberi Jogi Bizottsága Makaónak a **Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya** keretében végzett időszakos felülvizsgálata során aggodalmát fejezte ki a békés gyülekezés tilalma, a migránsjogok védelmének hiánya és a Törvényhozó Nemzetgyűlésre vonatkozó jogosultsági kritériumok miatt⁹.

A bizottság megállapította, hogy a makaói igazságszolgáltatás a jelek szerint tévesen értelmezte az Egyezségokmányt, és túlságosan széles körű korlátozásokat vezetett be a véleménynyilvánítás szabadságához és a közügyekben való részvételhez való jog tekintetében. A bizottság sürgette Makaót, hogy „tegyen fokozott erőfeszítéseket, és hívja fel a bírák, az ügyészek, az ügyvédi szakma és a nagyközönség figyelmét az Egyezségokmányban meghatározott jogokra, valamint azok helyi jog szerinti alkalmazhatóságára”.

A **gyülekezési szabadság** továbbra is veszélyben volt. 2020-ban és 2021-ben a hatóságok elutasították a Demokratikus Fejlődés Uniójának (DDU) arra irányuló kérelmét, hogy június 4-én gyertyafényes virrasztást szervezzenek az 1989-es Tienanmen téri mézárulás évfordulójáról való megemlékezés céljából, 2020-ban a Covid19-re, 2021-ben pedig „a központi kormányzat hírnevének megsértésére” hivatkozva. 2022-ben a DDU úgy határozott, hogy nem kér engedélyt a június 4-i gyertyafényes virrasztás megszervezésére, attól tartva, hogy a résztvevőket nagyobb mértékben fenyegetné a letartóztatás kockázata.

Az egyesülés szabadsága. A kormány kezdeményezte a szakszervezeti törvény elfogadására irányuló eljárást, amely azonban nem tartalmazza a sztrájkjogot és a kollektív tárgyaláshoz való jogot. Június 12-én közzétették a 2021-ben tartott 45 napos konzultációról szóló jelentést¹⁰. A jelentés szerint egyes vélemények rámutattak arra, hogy a javasolt törvényből hiányzik a sztrájkjog. Válaszul a kormány kijelentette, hogy a törvény „vadonatúj” rendszert vezet be, amelyet a munkáltatóknak és a munkavállalóknak „fokozatosan” kell elfogadniuk.

A **sajtószabadságra** továbbra is nyomás nehezedett, mivel a korábban hangos újságíró-szövetség, a Makaói Portugál és Angol Sajtószövetség új testületet választott, amely ígéretet tett arra, hogy együttműködik a kormánnyal, és további finanszírozást szerez a kormányzati információs irodától.

A **magánélet** és a személyes adatok védelmének kérdése aggodalomra adott okot. A Covid19 elleni küzdelemmel összefüggésben a hatóságok a földrajzi helymeghatározáshoz és a személyes adatok gyűjtéséhez szükséges szoftverek

⁹ https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CCPR%2FC%2FCHN-MAC%2FCO%2F2&Lang=en

¹⁰ <https://www.gov.mo/pt/consulta-de-politicas/consulta-publica-sobre-a-lei-sindical/>

telepítését magában foglaló nyomkövetési alkalmazások rendszerét vezették be.

A **kommunikáció lehallgatását és védelmét** szabályozó módosított **jogrendszer** felhatalmazza a rendőrséget a távközlési információk lehallgatására olyan bűncselekmények gyanúja esetén, mint a terrorizmus, a nemzetbiztonságot veszélyeztető bűncselekmények vagy a kiberbűnözés. Bizonyos körülmények között a rendőrség előzetes bírói jóváhagyás nélkül is kérhet híváslistákat a távközlési szolgáltatóktól. 2023 augusztusától a távközlési szolgáltatókkal szemben büntetést szabnak ki, ha a kormányzati szervek kérésére nem szolgáltatnak adatokat.

Makaóban mintegy 23 543 **külföldi illetőségű háztartási alkalmazott** dolgozik, akik többsége a Fülöp-szigetektől, Vietnámból, Indonéziából, Mianmarból és Nepálból származó nő. 2022-ben a világjárványhoz kapcsolódó utazási korlátozások megakadályozták őket abban, hogy külföldön újra találkozhassanak családtagjaikkal. A háztartási alkalmazottak szakszervezetei szerint voltak olyan esetek, amikor a háztartási alkalmazottakat nem fizették ki, és előfordult, hogy a háztartási alkalmazottak a fertőzéstől való félelem miatt vesztették el állásukat. A munkáltatóknak nem kellett egészségbiztosítást kötniük a háztartási alkalmazottakra. Továbbra sem volt hatályban szabványos szerződés, és nem volt megállapítva minimáljövedelem, mivel a munkavállalók minimálbéréről szóló törvény nem vonatkozik a külföldi háztartási alkalmazottakra. A munkaerő-toborzó ügynökségek továbbra is magas, gyakran kéthavi fizetésnek megfelelő díjat számítottak fel a háztartási alkalmazottaknak.

Az **etnikai kisebbségekkel szembeni hátrányos megkülönböztetés** esetei is előfordultak. Július 21-én a kormány valamennyi fülöp-szigeteki állampolgárt – köztük a Makaóban élőket is – arra kötelezte, hogy a Covid19 elleni küzdelem keretében július 22. és 24. között három egymást követő napon is alá vessék magukat nukleinsavtesztnek. A kormány megszüntette ezt az intézkedést, miután a Háztartási Alkalmazottak Progresszív Szakszervezete aggályokat fogalmazott meg a hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatban. 2022-ben ez volt a második nemzetiségi alapú tesztelési kör, miután júniusban egy hasonló utasítás a mianmari állampolgárokat célozta meg.

Az Egyesült Államok külügyminisztériuma felvette Makaót a „3. szintű” **emberkereskedelmi** listájára, azt állítva, hogy „a kormány már a harmadik egymást követő évben nem nyújtott szolgáltatásokat az áldozatoknak, és nem indított büntetőeljárást az emberkereskedelem ellen”¹¹.

¹¹ <https://www.state.gov/reports/2022-trafficking-in-persons-report/macau/>

Nem került sor szociális párbeszédre az **LMBTIQ+-közösséggel**, és az azonos neműek házasságát nem ismerik el. Ennek eredményeként az LMBTIQ+-közösség tagjai nem élvezik ugyanazokat a törvényes jogokat, mint más egyének, nevezetesen a szülői jog és az öröklési jog területén. A transznemű személyek nem módosíthatják nemüket a személyazonosító igazolványukon.

Az egészségügyi szakemberek még mindig nem rendelkeztek elegendő információval az LMBTIQ+-betegek szükségleteivel kapcsolatban. A „Rainbow of Macau” nevű szervezet felszólította a kormányt, hogy hozzon létre speciális egészségügyi szolgáltatásokat, és biztosítson egészségügyi személyzetet a nemi diszfóriával kapcsolatos megfelelő tanácsadáshoz, valamint az identitászavar diagnosztizálásához és kezeléséhez.

II. Gazdasági fejlemények

2022 első három negyedében Makaó GDP-je 27,8 %-kal nőtt az előző évhez képest¹², és elérte a 130,3 milliárd MOP (15,6 milliárd EUR) összeget¹³. Ez 61 %-kal volt alacsonyabb, mint 2019-ben (330 milliárd MOP/39,6 milliárd EUR), ami azt **jelzi**, hogy Makaó gazdaságát **menyire súlyosan** érintették a világjárványhoz kapcsolódó korlátozások.

Októberben az IMF előrejelzése szerint Makaó gazdasága 2022-ben 22,4 %-kal fog zsugorodni, szemben az áprilisi 15,5 %-os növekedési ütemmel¹⁴. 2021-ben Makaó GDP-je 18 %-kal nőtt (a 2020. évi 56,3 %-os zsugorodást követően).

Az **érkező turisták** alacsony száma jelentős hatást gyakorolt a gazdaságra. 2022-ben 5,7 millió turista látogatott el a városba, ami a 2019 azonos időszakára vonatkozó adat kevesebb mint 15 %-a (39,4 millió). A szerencsejáték-szolgáltatások exportja¹⁵ korábban Makaó GDP-jének mintegy felét tette ki. A turizmus visszaesése miatt azonban ez az export csak 24,8 milliárd MOP-ot (3,0 milliárd EUR) tett ki 2022 első három negyedében, ami 54,5 %-os csökkenést jelent az előző évhez, illetve csupán 13,7 %-os csökkenést 2019 azonos időszakához képest (181 milliárd MOP/21,7 milliárd EUR). Az átlagos szállodai férőhely-kihasználtság az adott évben mindössze 38,5 % volt, szemben a 2021. évi 50 %-kal és a 2019. évi 91 %-kal.

¹² Forrás: Makaó Különleges Közigazgatási Terület Kormányának Statisztikai és Népszámlálási Hivatala, elérhető itt: <https://www.dsec.gov.mo/en-US/>

¹³ Az EUR-ban megadott érték a 2021. decemberi InforEUR átváltási árfolyam alapján lett megállapítva.

¹⁴ „Recovery During a Pandemic: health concerns, supply disruptions, and price pressures” (Talpraállás világjárvány alatt: egészségügyi aggályok, ellátási zavarok és árnövekedés), 2021. október, <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2021/10/12/world-economic-outlook-october-2021>

¹⁵ A szerencsejáték-szolgáltatások exportját a külföldi illetőségű személyek szerencsejátékra fordított kiadásaként mérik.

A **munkaerőpiac** jól tartotta magát a nehéz gazdasági környezetben: az év végén a munkanélküliségi ráta 3,5 %-os volt, szemben a világjárvány előtti 1,7 %-kal.

Az **infláció** alacsony maradt, az összetett fogyasztói árindex átlagos növekedése 1,0 %-os volt.

A gazdasági aktivitás visszafogott szintje **alacsonyabb költségvetési bevételeket** eredményezett, miközben az államháztartási kiadások növekedtek. A kormánynak költségvetési tartalékaiból kellett finanszíroznia a kiadásokat. A tőketartalékok novembertől 563 milliárd MOP-ra (67,5 milliárd EUR) csökkentek, ami 12,2 %-os csökkenést jelent az előző évhez képest. Mindazonáltal továbbra is elegendőek ahhoz, hogy fedezzék a 2022. évi szinten becsült hatéves államháztartási kiadást.

2021-ben a külföldi befektetések állománya 334 milliárd MOP (40,0 milliárd EUR) volt, szemben a 2020. évi 297 milliárd MOP-pal (35,6 milliárd EUR). A legnagyobb beruházási forrás Hongkong volt (49 %-kal), amelyet a kontinentális Kína követett 34 %-kal (az offshore központokból származó beruházások nélkül).

Gazdaságpolitika

A kormányzó éves politikai beszédében felvázolta a 2023-ban végrehajtandó gazdaságpolitikákat. Gazdasági téren a prioritások a következők: a fellendülés felgyorsítása, a turizmus és szerencsejáték-ágazat fellendítése, az infrastrukturális és lakásberuházások növelése, valamint a gazdasági diverzifikációs stratégia folytatása.

Kína 2021–2025-es időszakra vonatkozó 14. ötéves tervével összhangban a kormányzó hangsúlyozta, hogy Makaót hatékonyabban kell integrálni a nemzeti politikákba, különösen a hengqini övezetre és a „Tágabb Öböl Térségre” vonatkozó politikákba. Bejelentette az infrastruktúra kiépítésének felgyorsítását, beleértve az új fejlesztési területeket, a vasúti és közúti közlekedési kapcsolatokat, a lakhatást, az újrahasznosítási projekteket és a vízvezetési munkálatokat.

A világjárványhoz kapcsolódó korlátozások által érintett gazdaság támogatása továbbra is kulcsfontosságú prioritás maradt. A kormány számos, a Covid19-hez kapcsolódó pénzügyi támogatási intézkedést terjesztett ki a háztartások és a vállalatok számára (többek között adókedvezményeket és különböző díjmentességeket a lakosság és a vállalatok számára, bérleti koncessziókat, valamint egy támogatott képzési programot).

A lakosok továbbra is élvezték a 2008-ban bevezetett, a gazdasági fejlődés előnyeinek a lakosokkal való megosztása céljából bevezetett program előnyeit. Az állandó lakosok 10 000 MOP (1 199 EUR), a nem állandó lakosok 6 000 MOP (719 EUR) támogatásban részesültek. A kormányzó politikai beszédében bejelentette, hogy a lakosok 2023-ban ugyanekkora összeget, valamint további egy évre 10 000 MOP összegű rendkívüli fogyasztási támogatást kapnak. A politikai beszéd ideiglenes foglalkoztatási támogatási rendszert is bevezetett a munkanélküli helyi lakosokat toborzó munkáltatók számára. A migráns háztartási alkalmazottakra nem vonatkozik a vagyónrészesedési program.

2022 júniusában a Törvényhozó Nemzetgyűlés – a kaszinók működésére vonatkozó szabályokat szigorítva – elfogadta a **szerecssejátékokról szóló módosított törvényt**. A módosított törvény felhatalmazza a kormányzót, hogy nemzetbiztonsági fenyegetés miatt felmondja a kaszinó koncessziós szerződését. Emellett új szakpolitikai célokat tűz ki a határokon átnyúló illegális tőkeáramlás megelőzése, valamint a szerecssejátékokkal kapcsolatos pénzmosás elleni küzdelem és végső soron a központi kormányzat aggályainak eloszlátása érdekében. A törvény a gazdasági diverzifikációt is előmozdítja, mivel a szerecssejáték-szervezőknek olyan beruházási terveket kell benyújtaniuk, amelyek célja a gazdaság diverzifikálása. A módosított törvény a felére, 10 évre csökkentette a kaszinókoncessziók időtartamát; korlátozta az asztalok és az elektronikus pénznyerő automaták számát; és betiltotta az alkoncessziókat. A kaszinókoncessziós jogosultaknak háromévente teljesítmény-felülvizsgálaton kell átesniük. A törvény 1 %-kal (40 %-ra) emelte a játékadót, és minimális éves támogatást vezetett be. A kaszinók ügyvezető igazgatóinak (akiknek Makaóban állandó lakóhellyel kell rendelkezniük) minimális alaptőkét 10 %-ról 15 %-ra emelték.

A módosított törvény szigorította a **játékpromóciós tevékenységekre** vonatkozó szabályokat. A promóterek csak egy kaszinókoncessziós jogosultnak nyújthatnak szolgáltatásokat, míg a promóterek és a kaszinók közötti bevételmegosztási megállapodások már nem megengedettek. A Törvényhozó Nemzetgyűlés hasonló szándékot követett, amikor decemberben elfogadta a „szerecssejátékok üzemeltetésének rendszerét”. A kormány becslései szerint ez a törvény (más néven „junkettörvény”), jelentős, mintegy 80 %-os visszaesést eredményezett a junkettevékenységek terén.

A **szerecssejáték-koncessziók** 2022 végén jártak le. A kormány a szerecssejátékokról szóló módosított törvénnyel összhangban közbeszerzési eljárást indított az új koncessziós szerződések odaítélésére. Az új koncessziók 2023 januárjában kezdődtek, és 10 évig tartanak. A hat inkumbens

szerencsejáték-üzemeltető megtartotta koncesszióját. A hetedik ajánlattevő, a Genting Malaysia globális játékkonglomerátum egyik egysége sikertelennek bizonyult az ajánlattételi eljárásban. Minden üzemeltetőnek 120 milliárd MOP (14,4 milliárd EUR) becsült összegre vonatkozó beruházási tervet kellett benyújtania, amely a diverzifikációs stratégiával összhangban a nem szerencsejátékkal kapcsolatos tevékenységek előmozdítását is magában foglalja.

A **gazdasági diverzifikációs stratégia** célja az olyan ágazatok továbbfejlesztése, mint a szerencsejátékhoz nem kapcsolódó turizmus, a kongresszus- és kiállításszervezési ágazat, az egészségügy (beleértve a hagyományos kínai orvostudományt is), a pénzügyi szolgáltatások, valamint a tudomány és a technológia. Az elmúlt években tapasztalt csökkenés ellenére a szerencsejáték-ágazat továbbra is a város Covid19 előtti GDP-jének mintegy felét tette ki. Politikai beszédében Ho Iat Seng kormányzó kötelezettséget vállalt arra, hogy a nem szerencsejátékkal kapcsolatos ágazatok hozzájárulását a GDP 60 %-ára növeli.

Ami a **pénzügyi szolgáltatásokat** illeti, a hatóságok helyi kötvénypiacot (beleértve a zöldkötvényeket, valamint a kontinentális intézmények és vállalatok kötvényjegyzéseit), vagyonkezelési és pénzügyi lízingtevékenységeket, befektetési banki tevékenységeket és határokon átnyúló renminbielszámolásokat kívánnak kialakítani. Ennek elérése érdekében a kormány megreformálja a helyi pénzügyi rendszer jogi keretét, és fejleszti Makaó pénzügyi piaci infrastruktúráját. A Törvényhozó Nemzetgyűlés új vagyonkezelési törvényt fogadott el azzal a céllal, hogy az állami és pénzügyi intézmények számára ingatlanátruházási modelleket, ingatlantervezést, valamint diverzifikált pénzügyi és biztosítási megoldásokat biztosítson. 2022 decembere óta Makaó központi értéktárában 13 hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt bocsátottak ki, nagyrészt a kontinentális kínai bankok és kormányzati szervek által.

2018-as elindítása óta képviselői szerint a Chongwa (Makaó) Financial Assets Transaction, S.A. (MOX) – Makaó kötvényjegyzési és -kereskedelmi platformja – teljes kötvényjegyzése 350 milliárd MOP (41,9 milliárd EUR) volt. 2022 márciusában a MOX és a luxembourgi értéktőzsde együttműködési megállapodást írt alá a 2020 januárjában aláírt egyetértési megállapodást követően. Ez a megállapodás láthatóbbá kívánja tenni a MOX-on jegyzett értékpapírokat a nemzetközi befektetők számára.

Gazdasági integráció a kontinentális Kínában

Mivel a világjárványhoz kapcsolódó korlátozások többségét az év végéig feloldották, Makaó célja az volt, hogy visszaszerezze idegenforgalmi és

szabadidős tevékenységi központként betöltött szerepét, és az üzleti és pénzügyi szolgáltatások központjává fejlődjön, különösen a kontinentális Kína és a portugál nyelvű országok között.

2022 szeptemberében Makaó és Kuangtung tartomány megállapodott az orvostechikai eszközök felügyelete, a társadalombiztosítás és a kormányzati szolgáltatások, valamint az oktatás és az innováció terén folytatott együttműködés megerősítéséről.

A **Kuangtung–Makaó mélyreható együttműködési övezet** egy körülbelül 100 négyzetkilométeres terület, amely a kontinentális Kínában található Hengqinben helyezkedik el, és amelyet Kuangtung és Makaó közösen igazgat¹⁶. Célja, hogy Kína tizennegyedik ötéves tervének fent vázolt prioritásaival összhangban lehetővé tegye Makaó gazdasági diverzifikációját, és elmélyítse a kontinentális Kínán belüli gazdasági és jogi integrációt.

Makaónak a kontinentális Kínával való integrációja jelentős lendületet kapott decemberben, amikor a központi kormányzat bejelentette, hogy 2023. január 1-jétől a Makaóból származó, nem kereskedelmi célú járművek a Makaói járművek északra haladása politika keretében bejuthatnak Kuangtung tartományba.

III. Makaó és a kontinentális Kína közötti kapcsolatok

A Kínai Kommunista Párt októberi 20. pártkongresszusát követően Ho Iat Seng kormányzó felkérte a helyi társadalom különböző ágazatait, hogy tanulmányozzák „a 20. nemzeti kongresszus szellemiségét”¹⁷.

Ho Iat Seng kormányzó 2022-ben kétszer is találkozott Hszi Csin-ping elnökkel: Hongkong Kínának való átadásának 25. évfordulója és egy pekingi hivatalos látogatás alkalmával.

2022-ben jelentős személyzeti változásokra került sor. Márciusban a központi kormányzat Fu Ziyinget, a Központi Népkormány összekötő irodájának korábbi igazgatóját nevezte ki a Makaó nemzetbiztonsági védelmével foglalkozó bizottság nemzetbiztonsági tanácsadójává. Májusban Fucsien tartomány korábbi kormányzóját és az összekötő iroda igazgatóhelyettesét, Zheng Xincongot nevezték ki az összekötő iroda vezetőjévé és nemzetbiztonsági tanácsadóvá.

¹⁶ A hengqini együttműködési övezet a kontinentális Kína területén található Csu Haj város déli peremén helyezkedik el. Csak egy vízsáv választja el az övezetet Makaótól, és egy híd köti össze a két területet.

¹⁷ <https://macaudailytimes.com.mo/ho-iat-seng-to-fully-implement-spirit-of-national-congress-report.html>

IV. Az EU és Makaó közötti kétoldalú kapcsolatok és együttműködés 2022-ben

Az Európai Gazdasági Közösség és Makaó közötti 1992. évi kereskedelmi és együttműködési megállapodás célja az EU és Makaó közötti kapcsolat további erősítése volt. Ez a megállapodás kiterjed a kereskedelem, a gazdaság, a tudomány és a technológia terén folytatott együttműködésre.

Az EU–Makaó Vegyes Bizottság számos területen a Makaó és az Unió közötti párbeszéd platformja. A **vegyes bizottság** 2019-ben tartotta a 23. **ülését**, de az uniós kérések ellenére további ülésekre nem került sor.

2022 első 11 hónapjában **az EU megelőzte a szárazföldi Kínát, és Makaó legnagyobb árukereskedelmi partnerévé vált** (ebben az időszakban a Makaói KKT teljes kereskedelmének 30 %-át tette ki az EU-val folytatott kereskedelem). Az EU és Makaó közötti kétoldalú kereskedelem szinte kizárólag (több mint 95 %-ban) az EU-ba irányuló exportból áll, és Makaó importjának mintegy 33 %-a az EU-ból származik.

Az Eurostat adatai alapján az **EU Makaóval folytatott kétoldalú árukereskedelme** 2022 első 11 hónapjában 1 147 millió EUR-t tett ki (ez kevesebb mint 1 %-os növekedést jelent 2021-hez képest). A Makaóba irányuló uniós export, amely főként luxuscikkekből, bőráruból, ruházati cikkekből, valamint órákból és ékszerekből állt, 1 100 millió EUR-t tett ki, és 1 053 millió EUR kereskedelmi többletet eredményezett.

Az **EU 2021-ben is Makaó negyedik legnagyobb külföldi tőkeberuházási forrása volt** (az offshore központok kivételével) Hongkong, a kontinentális Kína és az Egyesült Államok után. Makaói hivatalos statisztikák szerint az EU a közvetlen külföldi befektetések teljes állományának 5,8 %-áért volt felelős 2021-ben (az offshore központok kivételével). Az EU Makaói KKT-be irányuló befektetéseinek 88 %-át Portugália adta. Az Eurostat szerint az uniós közvetlen külföldi befektetések állománya Makaóban 2021 végén 1,42 milliárd EUR volt¹⁸, míg Makaó EU-ba irányuló közvetlen külföldi befektetéseinek állománya 1,85 milliárd EUR-t tett ki.

¹⁸ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/BOP_FDI6_GEO__custom_6643309/default/table?lang=en

